

Minaraad

**Milieu- en Natuurraad
van Vlaanderen**

Briefadvies

van 7 september 2006

**over het voorontwerp van uitvoeringsbesluit van
het decreet houdende de oprichting van het
Pendelfonds**

Mevrouw Kathleen Van Brempt
Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale
Economie en Gelijke Kansen
Koolstraat 35
1000 BRUSSEL

Datum: 7 september 2006
Uw ref.: V4-V9-010/9700
Onze ref.: 03.03.04/L11/2006/544
Betreft: Advies over het uitvoeringsbesluit van het decreet houdende de oprichting van het Pendelfonds

Mevrouw de minister,

De Minaraad ontving op 8 augustus een adviesvraag over het voorontwerp van uitvoeringsbesluit van het decreet houdende de oprichting van het Pendelfonds, met een adviestermijn van 30 dagen. Het voorontwerputvoeringsbesluit vormt de verdere invulling van het Pendelfonds zoals aangekondigd in het Pendelplan en in het decreet van 30 juni 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2006 (hierna het Programmadecreet genoemd).

Naar aanleiding van het voorontwerp van het Programmadecreet heeft de Minaraad in mei 2006 in een briefadvies¹ reeds enkele elementen omtrent het Pendelfonds aangebracht. De Raad verheugde zich in de eerste plaats over de uitwerking van dit fonds, maar vroeg om een verdere verduidelijking omtrent de taakverdeling tussen de begeleidingscommissie van het Pendelfonds, de MORA en de Permanente Werkcommissie Mobiliteit binnen de toekomstige Minaraad. Het voorontwerputvoeringsbesluit verduidelijkt alleszins de taakstelling van de Begeleidingscommissie van het Pendelfonds, namelijk adviezen te verlenen in het kader van de procedure voor het verkrijgen van een tegemoetkoming uit het Pendelfonds.

De Minaraad is opgetogen over het Pendelplan en over het Pendelfonds, dat financiële middelen ter beschikking stelt voor de concrete realisatie van projecten en maatregelen. Dit Pendelfonds vormt immers (ten dele) een tegemoetkoming aan een bestaande nood. De Raad heeft er begrip voor dat eerst het woon-werkverkeer wordt geviseerd, maar vraagt om overige verkeersstromen niet uit het oog te verliezen. Ook vervoersplannen en concrete

¹ Minaraad, briefadvies over Briefadvies van 4 mei 2006 over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2006, afl. 2006/19. Het ABVV, de ACLVB, het ACV, de Boerenbond, de UNIZO en het VOKA onthielden zich.

maatregelen voor ziekenhuizen, shoppingcentra.... zullen bijdragen aan een meer leefbare samenleving. Deze verkeersstromen zijn echter geen onderdeel van het woonwerkverkeer (tenzij het om een aaneengesloten ketenverplaatsing gaat: woning – werk – shoppingcentrum – woning). Maatregelen voor deze verkeersstromen zullen dus niet via het Pendelfonds ge-(co)financierd kunnen worden aangezien het Pendelfonds volgens artikel 51 § 3 van het Programmadecreet specifiek gericht is op het woon-werkverkeer. De Raad vraagt om in de toekomst ook middelen vrij te maken voor overige belangrijke verkeersstromen, zoals bijvoorbeeld rond ziekenhuizen. Dit wil echter niet zeggen dat per specifieke verkeersstroom een specifiek fonds opgericht moet worden, naar analogie met het Pendelfonds. Een gefragmenteerd geheel van mobiliteitsfondsen is immers niet wenselijk. De Raad suggereert om te onderzoeken of het Pendelfonds (in de toekomst) inhoudelijk opengetrokken kan worden naar overige verkeersstromen en financieel uitgebreid kan worden.

De Raad staat positief ten opzichte van de integratie van de centrale aanspreekpunten bij de provinciale mobiliteitspunten, waardoor een overzichtelijk coördinerend geheel op provinciaal niveau behouden blijft. De Raad is van mening dat ook mobiliteit- en milieuorganisaties betrokken moeten worden bij de werking van de centrale aanspreekpunten, bijvoorbeeld voor het identificeren van knelpunten en mogelijke oplossingen. Wij vragen dan ook dit expliciet toe te voegen in artikel 1 van het besluit.

De nadruk op de laboratoriumfunctie en het innoverende karakter van de projecten binnen het Pendelfonds wordt positief onthaald door de Raad. De Minaraad wenst de belangrijke link tussen milieuproblemen en het mobiliteitsgebeuren nogmaals te benadrukken. De Raad vraagt in het aanvraagdossier ook een kwalitatieve bespreking en indien mogelijk een kwantificering op te nemen van de impact van het project op vermeden luchtmissies, lawaai en energiegebruik. Dit moet immers meegenomen worden in de beoordeling van de aanvraagprojecten. Het besluit geeft overigens niet aan hoe de criteria waaraan projecten moeten voldoen, zullen vastgesteld worden. De Minaraad beveelt aan de advisering over en opvolging van de criteria en het evaluatiekader mede toe te wijzen aan de Minaraad. Het lijkt ook logisch de begeleidingscommissie voor de aanvraagdossiers onder te brengen als een subcommissie bij de MORA.

De Raad begrijpt dat de mogelijke indieners van projecten in het kader van het Pendelplan en het Pendelfonds (in eerste instantie) beperkt worden tot individuele bedrijven, groepen van bedrijven, lokale of provinciale overheden in samenwerking met een private partner en tot slot overige private instellingen of partnerschappen tussen private en publieke instellingen. (cf. artikel 55, Programmadecreet 2006). Dit schept wel enige onduidelijkheid over de mogelijkheden voor ‘onderwijsinstellingen’ en ‘evenementenorganisaties’ die volgens artikel 3 van het voorontwerp van uitvoeringsbesluit advies kunnen inwinnen over een meer duurzame organisatie van het verkeer naar of van de betreffende locatie, terwijl bedrijven, bedrijvzones en ‘instellingen’ m.b.t. woon-werkverkeer in het algemeen terecht kunnen bij de centrale aanspreekpunten. Dit laat vermoeden dat ‘onderwijsinstellingen’ ‘evenementenorganisaties’ dus enkel advies kunnen inwinnen, terwijl een bedrijf zowel

advies kan inwinnen als via de aanspreekpunten een dossier kan indienen voor tegemoetkomingen uit het Pendelfonds. De Raad vraagt een verdere verduidelijking over de mogelijke indieners door een sluitende definitie toe te voegen, waarbij ook het mogelijke onderscheid tussen de officiële netten en het vrij gesubsidieerd onderwijs verduidelijkt wordt. Bovendien vraagt de Raad om na te gaan of lid 2 verder uitgebreid moet worden naar andere ‘instellingen’, zodat de adviesverlening in lid 2 niet louter beperkt wordt tot onderwijsinstellingen en evenementenorganisatoren maar alle ‘instellingen’ met een omvangrijk woon-werkverkeer hier terecht kunnen.

Tot slot wenst de Raad zijn algemene waardering ten opzichte van het Pendelplan en het Pendelfonds nogmaals te onderstrepen. De Raad kijkt dan ook verwachtingsvol uit naar de verdere uitwerking van maatregelen uit het Pendelplan, zoals bijvoorbeeld de Mober, het openstellen van mobiliteitsconvenanten voor bedrijven en onderzoek naar fiscale alternatieven voor bedrijfswagens. De Raad vraagt om de werking van het Pendelfonds (twee)jaarlijks te evalueren en hierover een geschreven rapport voor te leggen aan het Vlaams Parlement, de MORA en de Minaraad ter advisering. Bij een positieve eindevaluatie kan een verderzetting van het Pendelfonds overwogen worden, die dan decretaal onderbouwd moet worden.

Het ABVV, de ACLVB, het ACV, de Boerenbond, de UNIZO en het VOKA-Vlaams Economisch Verbond onthouden zich bij dit advies omdat zij hierover via de SERV advies wensen uit te brengen.

Met de meeste hoogachting,

Hubert David

Voorzitter